

MKR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE

DEVARAKONDA (Dist. NALGONDA) – 508 248 (Accredited with B++Grade by NAAC)

E-mail: <u>prl-gdc-dvk-ce@telangana.gov.in</u>
Website: <u>https://gdcts.cgg.gov.in/devarakonda.edu</u>

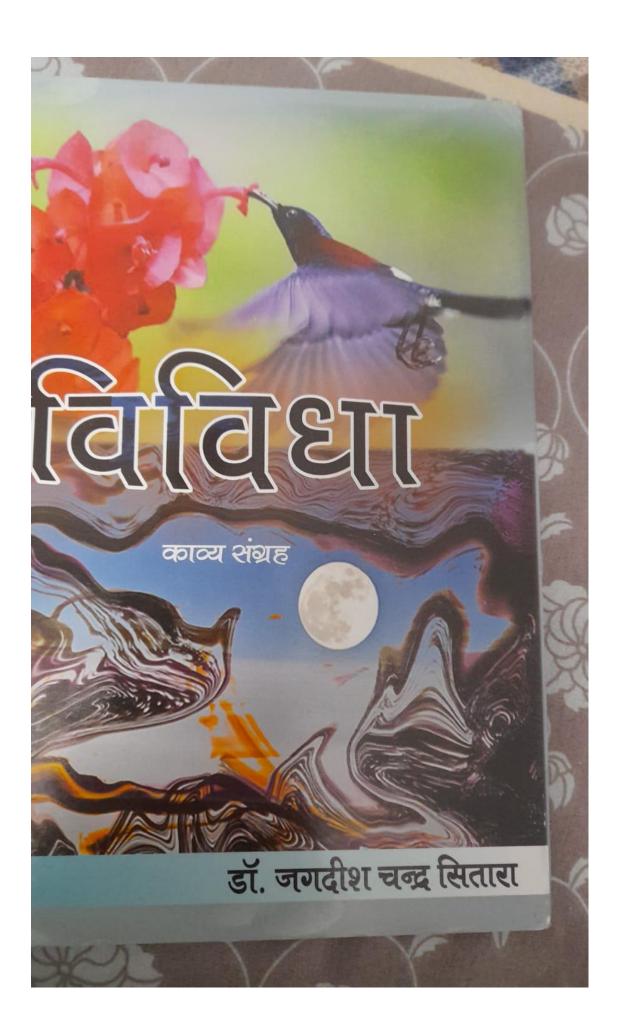
Dr. Ch. RamaRaju, $_{M.Sc., M. Ed, Ph.D.}$ Principal(FAC)

CRITERIA - III

METRIC: 3.2.2

Number of books and chapters in edited volumes/books published in national/international conference proceedings per teacher during last five years.

1). "Vividha" Book written By Dr.Jagadish Chandra Sitara:

BN: 978-93-87289-02-4

सुरक्षित लेखकाधीन

ह एवं प्रकाशक: उत्कर्ष प्रकाशन

मुख्य कार्यालयः

142, शाक्य पुरी, कंकरखेड़ा, मेरठ कैन्ट-250001 (उ0प्र0)

फोनः 8791681996

प्रशासनिक कार्यालयः

लोहिया गली-4, बाबरपुर, शाहदरा,

दिल्ली-110 094 फोन: 9897713037

uttkarshprakashan@gmail.com

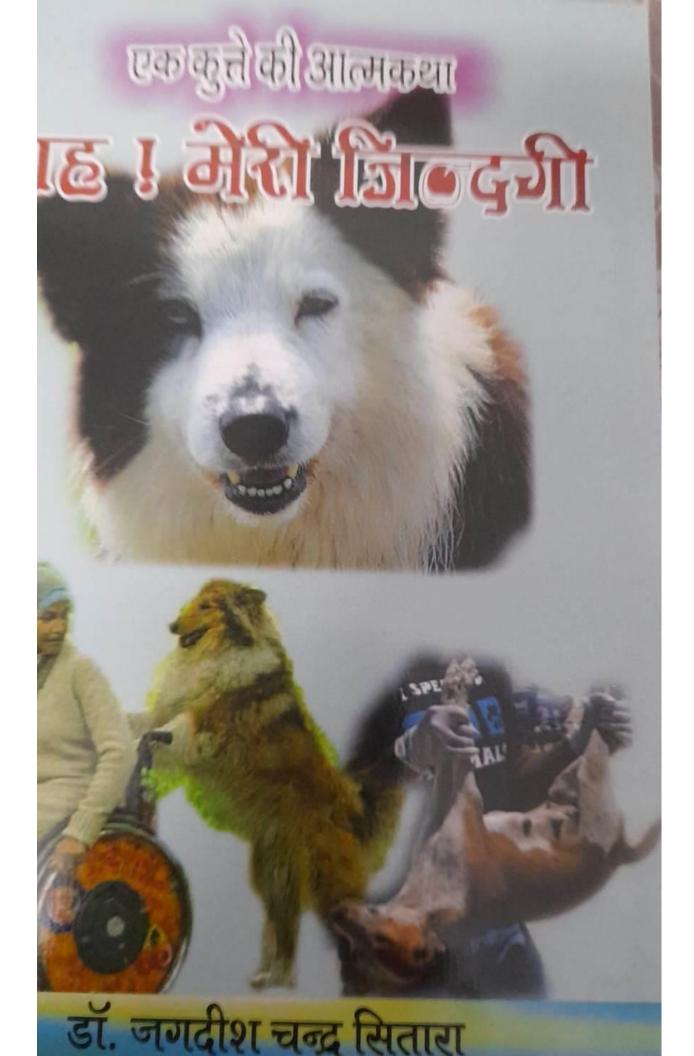
utkarshprakashan.in

रिकरण : 2017

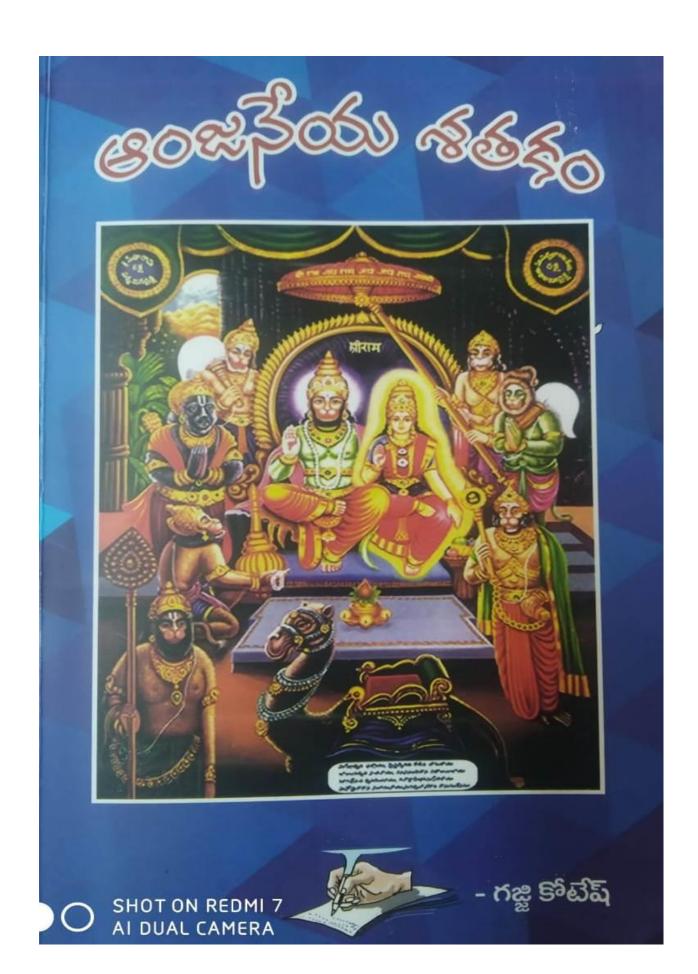
₹ 150

ः डॉ. जगदीश चन्द्र सितारा

Poetry "Vividha" By "Dr. Jagdish Chandra Sitara"

2). Anjaneya Shatakam book written by Gajji Kotaiah

Anjaneya Shatakam

by GAJJI KOTESH

Copy Rights @ Author

First Edition: March, 2020 Copies: 1000

Copies Available @

Vill: KOMATIGUDEM, Mdl: Thripuraram, Dist. Nalgonda - 508 278.

C/o. Near Gauthami Boys College, Vivekananda Nagar, NALGONDA - 508 001. (T.S.) Cell: 99512 13860, 70133 95090

Cover Page Design: Kathula Giri Babu

DTP & Printing @

SHREERAMA Graphics

Prakasham Bazar, Nalgonda -508 001 (TS)

Phone: 94906 70002, 950 561 8383

- గజ్జి కోటేష్

'అంజన సుత దేవ! అంజనేయ' మకుటంతో కోటేష్ వర్ణించిన 'ఆంజనేయ శతకం' చదువుతుంటే ప్రతి పాఠకుడు ఒక భక్తునిగా మారిపోతున్నట్లనిపిస్తుంది. భక్తుడు భగవంతుణ్ణి ఎలా ఆరాధిస్తాడో, ఆ ఆరాధనలో కనిపించే ఆర్తి ఈ పద్యాలలో చక్కగా వర్ణించాడు కాబట్టి కోటేష్ని ప్రోత్సహించే సహృదయుల్లో నాతో పాటు మీరు కూడా చేరాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

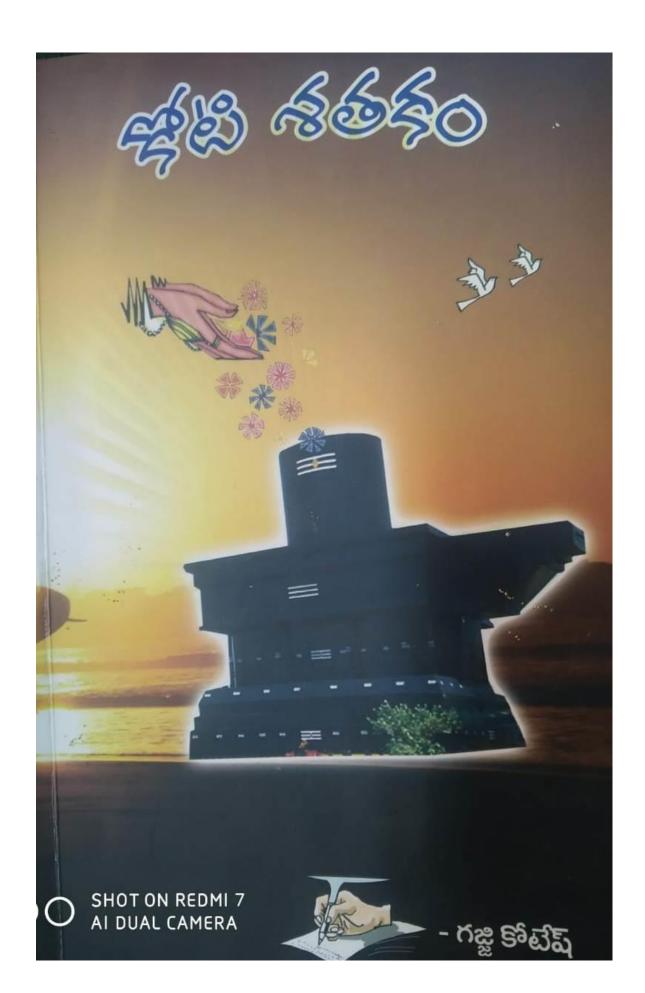
- ఆచార్య దార్ల వెంకటేశ్వర రావు, ప్రాఫెసర్ తెలుగు శాఖ, మానవీయ శాస్త్రాల విభాగం & డిప్యూటీ డీస్, స్టూడెంట్ వెల్షేర్, యూనివల్నటీ ఆఫ్ హైద్రాబాద్.

తాను సామాన్య కవినని అందుకే జన సామాన్యానికి అర్ధమయ్యే రీతిలో రచనలు చేస్తానని, చాటుకున్న కవి కోటేష్ సమాజంలోని అనేక సంఘటనలకు స్పందించి, వ్రాసిన పద్యాలు, పాటలు, అనేకం ఉన్నాయి. కవికి ఇది తొవి రచన, కాబట్టి మున్ముందు ఇంకా ఉత్తమ రచనలు చేయాలని ఆశిస్తున్నాను.

- పున్న అంజయ్య, ప్రముఖ కవి, విమర్శకులు. నల్లగొండ

3). Koti Shatakam book written by Gajji Kotaiah

Koti Shatakam

by GAJJI KOTESH

Copy Rights @ Author

First Edition: March, 2020 Copies: 1000

Copies Available @

Vill: KOMATIGUDEM, Mdl: Thripuraram, Dist. Nalgonda - 508 278.

C/o. Near Gauthami Boys College, Vivekananda Nagar, NALGONDA - 508 001. (T.S.) Cell: 99512 13860, 70133 95090

Cover Page Design: Kathula Giri Babu

DTP & Printing @

SHREERAMA Graphics

Prakasham Bazar, Nalgonda -508 001 (TS)

Phone: 94906 70002, 950 561 8383

- గజ్జి కోటేష్

కవి ముందు ద్రష్ట తర్వాత స్రష్ట సమాజాన్నిచూడలేని కవిత నిజం చూపదు అని తెలిసిన కవి కోటేష్.. అయన పద్యాల్లో సమాజమే కనిపిస్తుంది. కోటేష్ ఆగ్రహం ధర్మాగ్రహం - కవి చీకటిని చూస్తూ కూర్చోడు, చీకట్లో దీపాన్మి వెలిగిస్తాడు. తమసోమా జ్యోతిర్గమయా అన్మదే కవి ధర్త్యం. తిమిరంతో సమరమే కోటేష్ కవి ధ్యేయం.

- ಆచార్య తిరునగల, దాశరభి సాహిత్య పుఠస్కార గ్రాహీత. పాట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం, హైద్రాబంద్

కోటేష్ రాసిన కోటి శతకం పద్యాల్మిచూసిన తర్వాత నాకు చాలా సంతోషం అనిపించింది. ఎంతో అనుభవం ఉన్న పద్యకపి రాసినట్లున్నాయాపద్యాలు. నాకు ఆ పద్యాల్లో ఎక్కడా కృత్రిమత్వం కనిపించలేదు. కవిగా తాను చెప్పదల్చకున్నభావాన్ని సమర్థవంతంగా వల్లించగలిగే పదాల్ని ఆ పద్యాల్లో వాడుకున్నాడు. సమకాలీన భాషను పద్యాల్లో ఎలా వాడుకోవాలో ఈ పద్యాలు చూస్తే తెలుస్తుంది. ఇది చదివిన విద్యార్థులు కూడా చందోబద్దంగా పద్యాలు రాయొచ్చననిపిస్తుంది. అంత సరళంగా ప్రేరణ కలిగించేలా ఉన్నాయి.

- ఆచార్య <mark>దార్ల వెంకటేశ్వర రావు,</mark> ప్రాఫెసర్ తెలుగు శాఖ, వుంటె మిట్లు కిల్లు విభాగం ఓ డిప్యూటీ డీన్, స్టూడెంట్ వెల్డేర్, యూనినలిటీ ఆస్ హెంద్రాంక్

సామాజికాంశాలతో.. కోటి శతకం...!

'ఆంజనేయ శతకం'తే ఇదివరకే పద్యకవిగా సాహితీలోకానికి చయమైన గజ్జి కోటేష్ ఇప్పుడు సామాజిక అంశాలతో బిశతకం' పద్య కావ్యాన్ని మనకు అందిస్తున్నారు. ఛందోబద్ధ ్య రచనలు (కమంగా తగ్గుతున్న నేపథ్యంలో.. పద్యాన్ని జెట్లదానికి కవి కోటేశ్ తమ రెందో శతకాన్ని వెలువరించడం

హ్వానించదగిన పరిణామం.. సమకాలీన ంఘటనలను.. వర్తమాన భాషలో పద్యాల్లో ందుపరిచి అందరినీ మెప్పించిన కవి 'టేశ్ సరళత్వానికి పెద్దపీట వేస్తూ.. ఈ న్ని పుస్తకాన్ని తీర్చిదిద్దారు. "కొత్త కాంతి చ్చు కోటి వాక్కు" అన్న మకుటంతో 'యబడిన పద్యాలు హృద్యంగా గానం సుకోవదానికి యోగ్యంగా మలచబద్దాయి. ధునిక సమాజంలోని విద్య. వైద్యం, 'జకీయ, సామాజిక మరియు సాంస్కృతిక ంశాలకు ఇందలి పద్యాల్లో చోటు కల్పిం 'రు. సమాజంలోని లోటుపాట్లను – అస గానతలను అక్రమాలను పద్భాల్లో బంధిం .. సామాజిక చైతన్యానికి దోహద పడే ధంగా కవి చూపిన శ్రద్ద ప్రసంసనీయం.

'ఈశ్వరస్తుతి'తో ఆరంభమయ్యే ఈ స్తంలోని పద్యాలన్నీ మంచి సందేశాలను ూసుకొచ్చాయి.

"ఒక్క ఓటుతోనే ఒరిగేదేమని ఓటు వేయకుంద బదిలివేసి

సచ్చినోడికాద భిక్షమెట్ల అదిగేవు కొత్త కాంతి దెచ్చు కోటి వాక్కు" అంటూ

ఓటు యొక్క ప్రాశస్త్రాన్ని నర్మగర్భంగ ఈ పద్యంలో ఎయజెప్పారు.

"కాసులెన్నొ పోసి కొని వైద్యవిద్య జలగలాగ పీల్పు జనుల సొమ్ము రోగులెక్కువయిన రోసిన్లో రీరెగా

కొత్త కాంతిదెచ్చు కోటి వాక్కు" అంటూ వైద్య రంగంలో పస్తున్న చరిత్రకు అద్దం పట్టారు.

"జనుల మోసగించు జలగలాగపీల్సి

విద్యనందకుంద విలువ పెంచె యెడ్డివారు అంత గుడ్డివారేనురా కొత్త కాంతి దెచ్చు కోటి వాక్కు" అంటూ వ్యాఖ్యానించారు. "ఆంధ్ర నాయకులను అనుచరగణంతో మాటువేయు నోయి కాటు వేయ నాయకత్వ లేమి.. నా.. జాతికి లేదు" అంటూ స్వాభిమానాన్ని

> చాటుకున్నారు. "న్యాయవాదినంటు నేర్పుతో వుంటు లాగునగదు అంతలాయరేను నేరగాడి తోడి బేరమెట్లాదేరు..! కొత్త కాంతిదెచ్చు కోటివాక్కు" అంటూ న్యాయ

రంగంపై ధ్వజమెత్తారు.

"ఆరిమాట జర ఆలకించురబాబు లెక్క చేయకుంటె లేదు బతుకు" అంటూ మరో పద్యంలో హితవు పలికారు.

"భగభగమందె భానుది వేదికి పక్షిజాతులెన్నొ ప్రాణమిదిచె మేలుకొనకపోతె మేదిన నిలుతురే..

కొత్త కాంతి దెచ్చు కోటి వాక్కు" అంటూ పక్రులను కాపాడుకోవాలని సూచించారు.

పార్టీ గుర్తులన్నింటినీ పాత రేయుమంటూ రెందు మూడు వద్యాలు రాసి ఇందులో పొందుపరిచారు. కాయకంటే తొడిమె పెద్ద అన్నట్లు.. ముందుమాటలకు చోటు కల్పించారు. కవి గజ్జికోటేష్గారి భావాలు.. ఆలోచనలు

బాగున్నప్పటికీ.. చాలా పద్యాల్లో అక్షరదోషాలు పంటికింది రాయిలా అద్దపదకుండా జాగ్రత్తపడితే బాగుండేది.భాషలో పట్టు సాధిస్తేనే కదా.. సాహిత్యసృజనలో కానీ.. పద్యరచనలో కానీ అడుగులు చక్కగా వేయగలమన్న సంగతి కవి కోటేష్గారికి తెలియంది కాదు. మున్ముందు మరింత గాధమైన కవిత్వంతో పద్యరచన కొనసాగించాలని కోరుకుందాం..

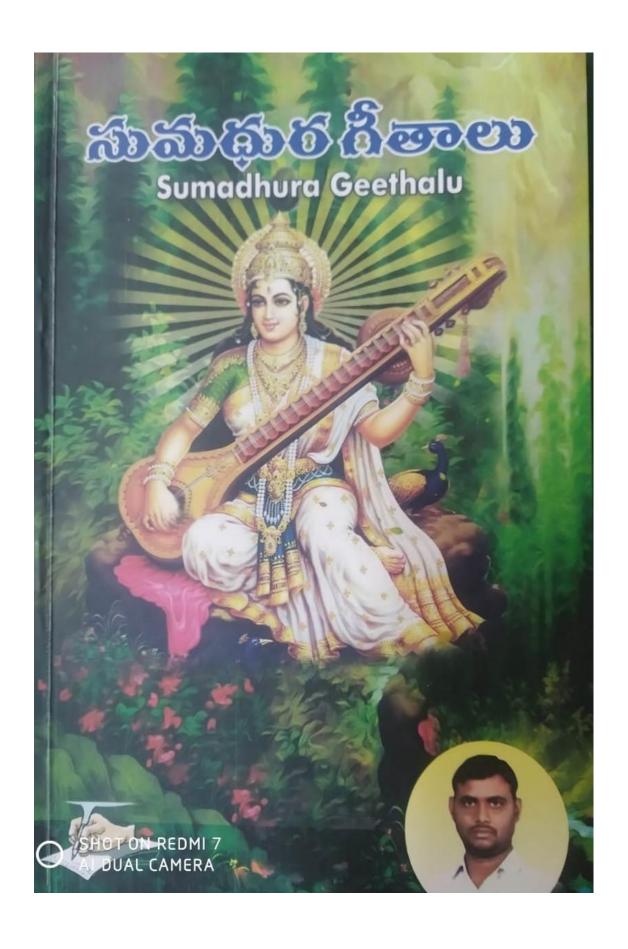
డ్రతులకు: జి. సతీష్ , లెక్చరర్ గ్రా॥ కోమటిగూడెం, మం॥ త్రిపురారం. నల్లగొంద జిల్లా - 508 278 సెల్: 9951213860

> - దాస్యం సేనాధిపతి సెల్: 94405 25544

పుస్తక సమీక్షలు

4). Sumadura Githalu book written by Gajji Kotaiah

Sumadhura Geethalu & Jabilamma Padhalu

by GAJJI KOTESH

Copy Rights @ Author

First Edition: March, 2020 Copies: 1000

Copies Available @

Vill: KOMATIGUDEM, Mdl: Thripuraram, Dist. Nalgonda - 508 278.

C/o. Near Gauthami Boys College, Vivekananda Nagar, NALGONDA - 508 001. (T.S.) Cell: 99512 13860, 70133 95090

Cover Page Design : Kathula Giri Babu

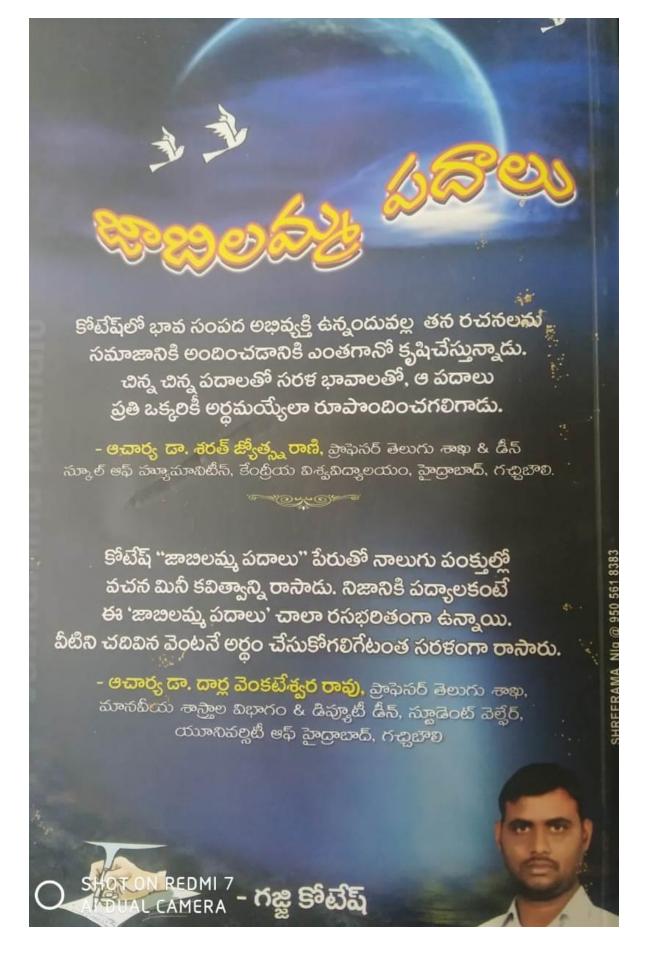
DTP & Printing @

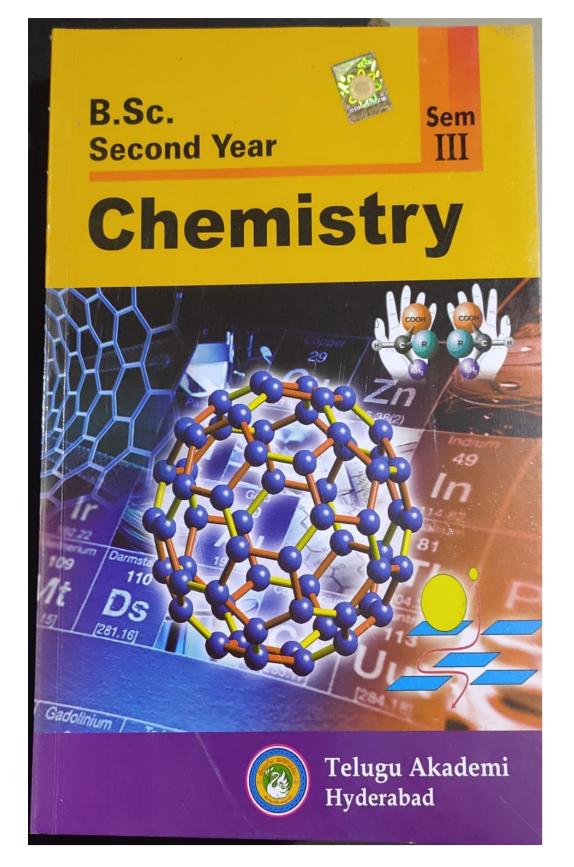
SHREERAMA Graphics

Prakasham Bazar, Nalgonda -508 001 (TS)

Phone: 94906 70002, 950 561 8383

5). Jabilamma padalu book written by Gajji Kotaiah					

B. Sc – IInd Year Chemistry Author: Dr. K. Venkata Krishna, Asst. Prof. of Chemistry

B.Sc.

Second Year - SEMESTER-III CHEMISTRY

AUTHORS

Dr. B. Sireesha

Head & Assistant Professor Department of Chemistry, Nizam College Osmania University, Hyderabad

Dr. B. Ramesh

Assistant Professor Department of Chemistry Govt. Degree College Jammikunta, Karimnagar

Dr. V. Srinivas

Assistant Professor Department of Chemistry Kakatiya Govt. College Hanamkonda, Warangal (Dist.)

Dr. G. Thirupati Reddy

Principal (Rtd.) A.V. College, Domalguda Hyderabad

Sri G. Satyanarayana Goud

Assistant Professor Department of Chemistry M.V.S. Govt. Degree College Mahaboobnagar

Dr. K. Venkata Krishna

Assistant Professor Department of Chemistry Nagarjuna Govt. College Nalgonda

Dr. N. Yogibabu

Assistant Professor

Department of Chemistry

Govt. Degree College, Patancheru, Sangareddy

EDITORS & AUTHORS

Prof. M. Adinarayana

Professor (Rtd.)
Department of Chemistry
Osmania University, Hyderabad

Prof. Deva Das Manwal

Head, Department of Chemistry Osmania University Hyderabad

Dr. K. Venkateswara Rao

Reader & Head (Rtd.)
Department of Chemistry
New Science College, Hyderabad

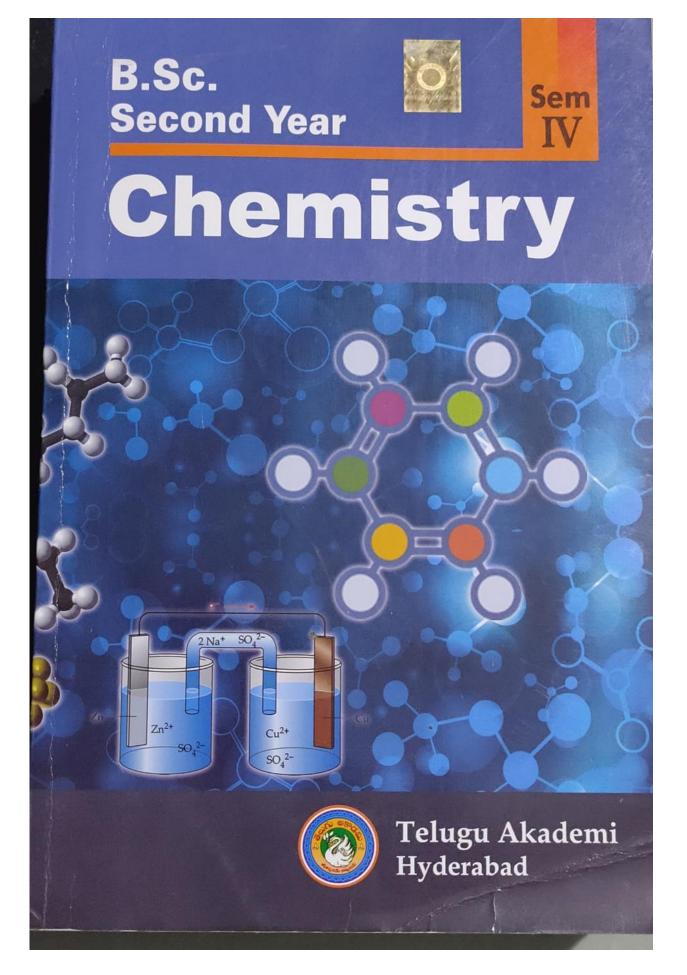

Telugu Akademi Hyderabad

B. Sc – Iind Year Chemistry Author: Dr. K. Venkata Krishna, Asst. Prof. of Chemistry

	59-90
3. Non - Aqueous Solvents	60
3. Non - Aqueous 3.1 Classification of Solvents 3.1 Characteristics of a Solvent 3.2 Characteristics of a Solvent	64
as Solven	66
3.3 Liquid Ammonta do 3.4 Liquid Hydrogen Fluoride as Solvent	83
4. Alcohols and Phenols	91-140
	91-120
Alcohols 4.1 Preparation of Alcohols	93
4.1 Preparation of Alcohols 4.2 Physical Properties of Alcohols	107
4.3 Reaction with Sodium	108
4.4 Reaction with Lucas Reagent (ZnCl ₂ + dil HCl)	109
4.5 Esterification of Alcohols	111
4.6 Oxidation of Alcohols	115
4.7 Oppenauer Oxidation	118
4.8 Pinacol - Pinacolone Rearrangement	119
Phenols	121-134
4.9 Preparation of Phenols	121
4.10 Acidic Character of Phenols	123
4.11 Reaction with Alkyl Halides	126
4.12 Electrophilic Substitution Reactions of Phenols	
4.13 Reimer - Tiemann Reaction	127
4.14 Azo-Coupling Reaction	130
4.15 Schotten - Baumann Reaction	. 131
4.16 Houben - Hoesch Reaction	132
4.17 Ferric Chloride Reaction	133
5. Ethers and Epoxides	134
Ethers	141-154
5.1 Nomenclature	
	141-148
5.2 Preparations 5.3 Prop	141
5.3 Properties	143
	145

B. Sc – Iind Year Chemistry Author: Dr. K. Venkata Krishna, Asst. Prof. of Chemistry

B. Sc – IInd Year Chemistry(Sem_IV) Author: Dr. K. Venkata Krishna, Asst. Prof. of Chemistry

B.Sc.

Second Year - SEMESTER-IV CHEMISTRY

AUTHORS

Dr. B. Sireesha

Head & Assistant Professor Department of Chemistry, Nizam College Osmania University, Hyderabad

Dr. B. Ramesh

Assistant Professor Department of Chemistry Govt. Degree College Jammikunta, Karimnagar

Dr. B. Yadagiri

Assistant Professor Department of Chemistry Nizam College, Osmania University Hyderabad Dr. G. Thirupati Reddy

Principal (Rtd.) A.V. College, Domalguda Hyderabad

Sri G. Satyanarayana Goud

Assistant Professor
Department of Chemistry
M.V.S. Govt. Degree College
Mahaboobnagar

Dr. K. Venkata Krishna

Assistant Professor Department of Chemistry Nagarjuna Govt. College Nalgonda

Dr. N. Yogibabu

Assistant Professor

Department of Chemistry

Govt. Degree College, Patancheru, Sangareddy

EDITORS & AUTHORS

Prof. M. Adinarayana

Professor (Rtd.)
Department of Chemistry
Osmania University, Hyderabad

Prof. Deva Das Manwal

Head, Department of Chemistry Osmania University Hyderabad

Dr. K. Venkateswara Rao

Reader & Head (Rtd.)

Department of Chemistry

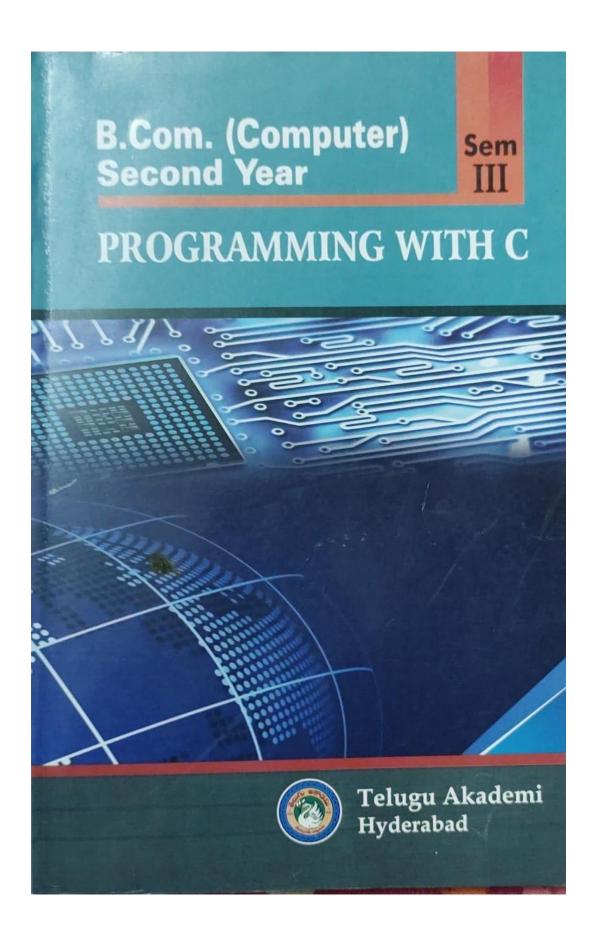
New Science College, Hyderabad

Telugu Akademi Hyderabad

		202		
	7.11	Ostwald's Dilution Law		
	7.12	Ostwald's Dilution Law Debye - Huckel - Onsagar's Equation for Strong Treatment) 20	4	
		Electrolytes: (Elementary 1765)	)8	
	7.13	Migration of Ions Experimental Determination of Transport Number 2	12	9.
	7.14	Experimental Determination Lativity Measurements	18	
	7.15	Applications of Conductivity Measurements	220	
	7.16	Conductometric Measurements	221	
	7.17	Types of Conductometric Titrations	226	
	7.18	Galvanic Cells	229	
	7.19	Reversible and Irreversible Cells	230	
	7.20	Types of Reversible Electrodes	234	
	7.21	Single Electrode Potential	237	
	7.22	Reference Electrodes		
	7.23	Electrochemical Series and its Significance	240	
	7.24	. I Perresentation of Electrochemical cell	244	
	7.25	C. C. II and its measurement	245	
	7.26		246	
	7.27	CEME Measurements	253	
	7.28	. Titustions	265	
			279-296	
8. Pe	ericyc	lic Reactions	279	
	8.1	Concerted Reactions		
	8.2	Molecular Orbitals of Ethene Buta-1,3-diene, Allyl	200	0
		1 al and Symmetry Properties	280	U

B.Com (Computer) Second Year "Programming with C" Unit-II Operators and Decision Making &Looping concepts included.

B.Com.(Computer) Second Year - Semester - III

PROGRAMMING WITH C

AUTHORS

Dr. D. Suresh Babu

M.Sc, M.Tech, Ph.D.

Assistant Professor Department of Computer Science Kakatiya Government College, Hanamkonda, Warangal Urban.

Mr. Gajendra Babu PGK

M.Com., MCA, M.Phil.
Assistant Professor
Department of Commerce

MKR Govt. Degree College,

Devarakonda,

Mahatma Ghandi University, Nalgonda

S. Yamuna Rani

M.Tech, Ph.D

Assistant Professor, Department of Computer Science Govt. Degree College, Gajwel Siddipet (Dist)

EDITOR

Dr. N.V.N Chary

M.Com, M.Phil, PGDCA, Ph.D. Principal, GDC Parkal Warangal Rural.

Telugu Akademi Hyderabad Telangana B.Com.(Computer) (Second Year - Semester - III), PROGRAMMING

WITH C: Authors: Dr. D. Suresh Babu, Mr. Gajendra Babu, S. Yamuna Rani; Editor: Dr. N.V.N Chary; First Edition: 2018; Pp. xii + 196 + iv.

© TELUGUAKADEMI Hyderabad

First Edition: 2018 Copies: 3000

Published by TELUGU AKADEMI, Hyderabad- 500 029 under the Centrally Sponsored Scheme of Production of Books and Literature in Regional Languages at the University level of the Government of India in the Ministry of Human Resource Development, New Delhi.

All rights whatsoever in this book are strictly reserved and no portion of it may be reproduced by any process for any purpose without the written permission of the copyright owners.

Price : Rs. 80 = 00

Printed in India

Laser Typeset by M/s. Telugu Akademi, Hyderabad

Printed at M/s. Ajantha Art Printers, Hyderabad

CONTENTS

UNIT-I

INTRODUCTION TO C-LANGUAGE, DATA TYPES AND I/O OPERATIONS

- 1.1. Introduction:
- 1.2 Programming Languages:
- 1.3 History of Clanguage:
- 1.4 Basic Structure:
  - 1.4.1 Creating a C program:
  - 1.4.2 Compiling the source code:
  - 1.4.3 Linking the Program:
  - 1.4.4 Executing the program:
  - 1.4.5 Preprocessors in C:
- 1.5. C Tokens:
  - 1.5.1. Keywords:
  - 1.5.2. Identifiers:
  - 1.5.3 Constants:
  - 1.5.4. Variables:
  - 1.5.5. Scope and lifetime of a variable:
  - 1.5.6. Storage classes:
  - 1.5.7. Datatypes:
  - 1.5.8. Input/Output operations:
  - 1.5.9 Formatted Functions

Internal Assessment

UNIT-II OPERATORS

- 2.1 Introduction:
  - 2.1.1 Arithmetic Operators
  - 2.1.2 Relational Operators

Sem

PROGRAMMING WITH

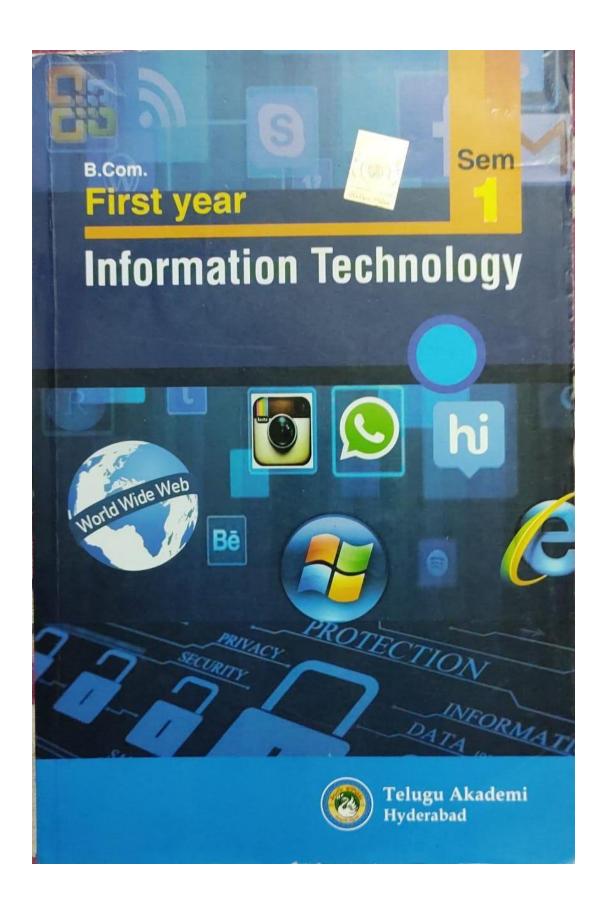
Printed, Published & Distributed by

TELUGU AKADEMI Himayatnagar, Hyderabad email: info@teluguacademy.net web: www.teluguacademy.net

B.Com First Year "Information Technology":included Chapter 2 word processing &3 spread sheets:

B.Com First Year - Semester - I INFORMATION TECHNOLOGY

AUTHORS

Dr. G. Shashidhar Rao Associate Professor CKM Arts & Science College

Warangal

Dr. B. Sandhya Rani

Assistant Professor University College for Women Koti, Hyderabad Dr. D. Suresh Babu

Assistant Professor Kakatiya Govt. College Hanamkonda

Sri Mr. Gajendra Babu P.G.K

Assistant Professor MKR Govt. Degree College Devarakonda, Nalgonda Dist

EDITOR

Dr. N. V. N. Chary Associate Professor Kakatiya Govt. College Hanamkonda

Telugu Akademi Hyderabad Telangana B.Com. (First Year) Semester - I, Information Technology: Authors: Dr. G. Shashidhar Rao, Dr. D. Suresh Babu, Dr.B. Sandhya Rani, Sri Mr. Gajendra Babu; Editor: Dr.N.V.N. Chary; Reprint:2017; pp. xii + 284 + iv.

© TELUGU AKADEMI Hyderabad

First Edition: 2016 Reprint: 2017 Copies: 3000

SriA

Published by TELUGU AKADEMI, Hyderabad- 500 029 under the Centrally Sponsored Scheme of Production of Books and Literature in Regional Languages at the University level of the Government of India in the Ministry of Human Resource Development, New Delhi.

All rights whatsoever in this book are strictly reserved and no portion of it may be reproduced by any process for any purpose without the written permission of the copyright owners.

Price: Rs. 115=00

Printed in India
Laser Typeset at Telugu Akademi, Hyderabad
Printed at M/s Sai Datta Creations, Hyderabad

reating a ksheet to

Sorting, on of MS

show -Views ation

d Video

CONTENTS

1.	Introduction to Computer	1-34
2.	Operating System	35-76
3.	Word Processing	77-115
4.	Spread Sheet	116-201
5.	Powerpoint Presentation	202-283

Sem

The state of the s

B.Com. First year

Printed, Published & Distributed by
TELUGU AKADEMI
Himayatnagar, Hyderabad
email: info@teluguacademy.net
web: www.teluguacademy.net

B.A Quantitative Methods for Economic Analysis: Chapter 1). Quantitative methods in Economics an Introduction.2). Functions in Quantitative 3). Derivative Analysis 4). Maxima and Minima (Optimization).

B.A.

Quantitative Methods for Economic Analysis

B.A.

Quantitative Methods For Economic Analysis

AUTHORS

Prof. S. Limba Goud

Former Dean, Faculty of Social Sciences Telangana University & Principal (Rtd.) Girraj Govt. College (Autonomous) Nizamabad

Dr. B. Venkateshwar Rao

Associate Professor (Rtd) Department of Economics CKM Degree College Warangal

Dr. K. Mohan Reddy

Associate Professor Department of Economics Kakatiya University Warangal

Sri. Gajendra Babu PGK

Assistant Professor
Department of Commerce
MKR Government College
Devarkonda, Nalgonda Dist.

Dr. M. Vara Prasad

Assistant Professor
Department of Economics
Satavahana University
Karimnagar

EDITOR

Prof. S. Limba Goud

Former Dean, Faculty of Social Sciences, Telangana University & Principal (Rtd). Girraj Govt. College (Autonomous) Nizamabad

Telugu Akademi Hyderabad Telangana B.A. Quantitative Methods for Economic Analysis: Authors: Prof. S. Limba Goud, Dr. K. Mohan Reddy, Dr. B. Venkateshwar Rao, Sri. Gajendra Babu PGK, Dr. M. Vara Prasad; Editor: Prof. S. Limba Goud; First Edition: 2017; Pp. xii + 372 + iv

TELUGUAKADEMI

© Hyderabad

First Edition: 2018 Copies: 3000

Published by TELUGU AKADEMI, Hyderabad- 500 029 under the Centrally Sponsored Scheme of Production of Books and Literature in Regional Languages at the University level of the Government of India in the Ministry of Human Resource Development, New Delhi.

All rights whatsoever in this book are strictly reserved and no portion of it may be reproduced by any process for any purpose without the written permission of the copyright owners.

Price: Rs. 145=00

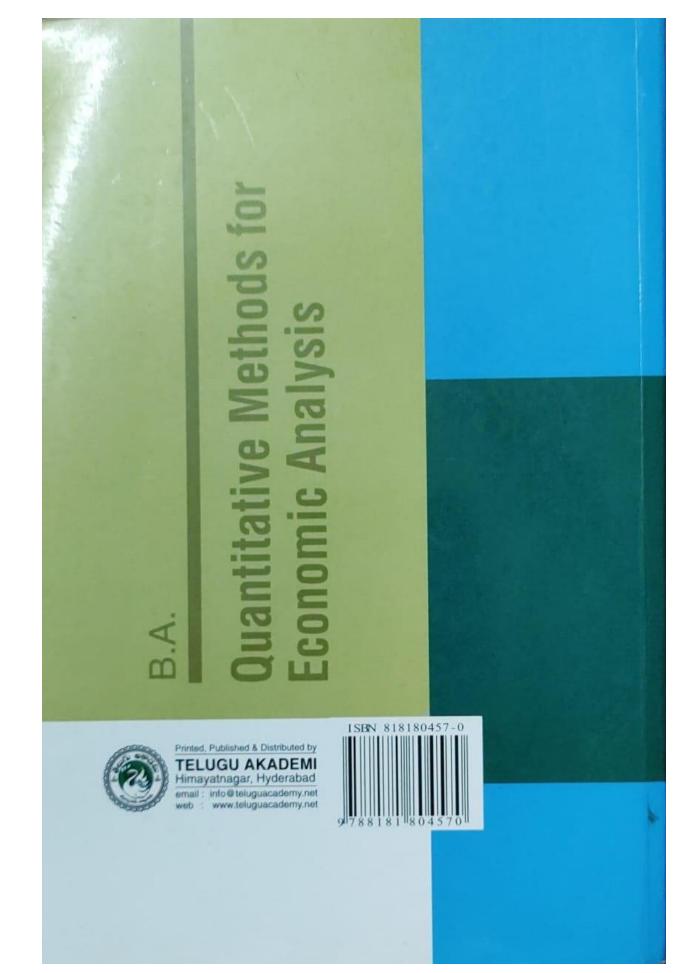
Printed in India

Laser Typeset by Telugu Akademi, Hyderabad

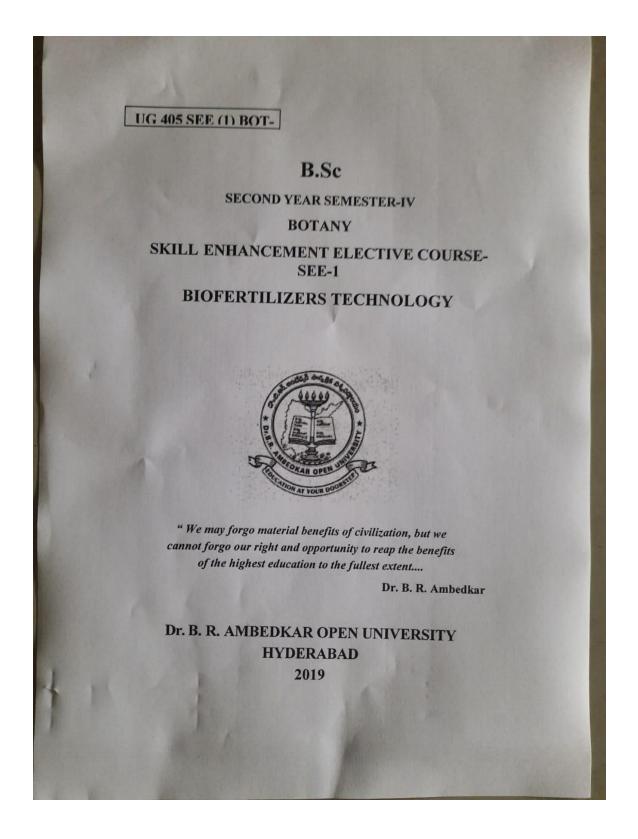
Printed at M/s Ganesh Web Offset Printers, Hyderabad

Contents

1.	Quantitative Methods in Economics an Introduction	1-34
2.	Functions in Quantitative Economics	35-90
3.	Derivative Analysis	91-116
4.	Maxima and Minima (Optimization)	117-142
5.	Basic Concepts of Statistics	143-170
6.	Methods of Data Collection	171-182
7.	Measures of Central Tendency	183-210
8.	Measures of Dispersion	211-258
9.	Correlation Analysis	259-295
0.	Regression Analysis	296-327
11.	Index Numbers	328-347
2.	Time Series Analysis	348-369

B.SC Second year IV Th Botany, Biofertilizers Technology: By Dr Ch.Rama Raju

COURSE TEAM

Course Development Team (CBCS) Editor Prof. B. N. Reddy

Associate Editors
Dr. R. Ramachandra Reddy
Y.Kumar

Writers Dr. A. Hindumathi Dr. Ch. Rama Raju

Cover Design G. Venkata swamy

First Edition: 2019

© 2019, Dr. B. R. Ambedkar Open University, Hyderabad, A.P.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form without the permission in writing from the University.

The text forms part of Dr. B. R. Ambedkar Open University Programme.

Further information on Dr. B. R. Ambedkar Open University courses may be obtained from the Director (Academic), Dr. B. R. Ambedkar Open University, Road No. 46, Prof. G. Ram Reddy Marg, Jubilee Hills, Hyderabad- 500033.

Web: www.braou.ac.in

E-mail: info@braou.ac.in

Printed on behalf of Dr. B. R. Ambedkar Open University, Hyderabad by the Registrar.

Lr. No.-

Printed at:

PREFACE

This book deals with the topics in Botany included in the syllabus for the Second Year, Fourth semester of the B.Sc Course offered by Dr. B. R. Ambedkar Open University. These topics generally cover the "elective" area of the subject to be studied in the Second Year, fourth semester of the Three Year Degree Course in Science. The syllabus for the sake of convenience is divided into 2 blocks, each of which comprises 4 units. Each block generally covers a specified area of the subject. The units are prepared by specialists in accordance with a format so designed as to enable the student to read and understand them without much difficulty. Each unit begins with contents followed by the objectives of the lesson and has at its end model questions intended to test the student's comprehension of its subjects matter.

The objective of this book is to explain, the Biofertilizers Technology. The 1_{st} block is allocated to Biofertilizers - Types of Bio-inoculants to explain about the Nitrogen fixing Biofertilizers, Phosphate Solubilizing Biofertilizers, Phosphte Mobilizing Biofertilizers and Biofertilizers for Zinc and Silicate Solubilization and plant growth promoting Rhizobacteria. The 2_{nd} block is exclusively allocated to Biofertilizer Technology, it mainly describes Large Scale Production, Biofertilizers- Sustainable Agriculture, Biofertilizers- Low Cost Technologies and Biofertilizers: Microbial Technology.

The University hopes that this course material will help the student to get acquainted with the concepts and principles of Biofertilizers Technology.

CONTENTS

BLOCK	/ Unit Title	Page	
Block: I	BIOFERTILIZERS-TYPES OF BIOINOCULANTS	1	
Unit- 1.	Nitrogen Fixing Biofertilizers	3-16	
Unit- 2.	Phosphate Solubilizing Biofertilizers	17-24	
Unit- 3.	Phosphate Mobilizing Biofertilizers - VAM	25-35	
Unit- 4.	Biofertilizers For Zinc and Silicate Solubilization and Plant Growth Promoting Rhizobacteria	36-41	
Block: II	BIOFERTILIZERS-TYPES OF TECHNOLOGY	43	
Unit- 5.	Large Scale Production	45-54	
Unit- 6	Biofertilizers - Sustainable Agriculture	55-65	
Unit- 7	Biofertilizers - Low Cost Technologies	66-71	
Unit- 8	Biofertilizers - Microbial Technology	72-83	

BLOCK-

Bio means life Therefore, by definition Biofertilizers are living organisms (Bacteria

Fungi, Cyanobacteria) that enrich the nutrient quality of the soil. Biofertilizers also called as Bioinoculants. Bioinoculants are ecofriendly as they don't have any adverse effect on soil fauna and flora. These bioinoculants can also be used as biopesticides which do not have any residual effect on crop products. But the main problem with the bioinoculants is its quality, as the private agencies which supply various biofertilizers and biopesticides don't care for their quality parameters. The availability of good quality bioinoculants to the farmers is the main hurdle in their success. There is lack of co-ordination between the extension workers and scientists. Due attention is needed regarding Azotobacter, Azolla, Acetobacter, Trichoderma, Bacillus thuringiensis, and Azospirillum and their application in various cereal and vegetable crops. These biofertilizers should be integrated with organic manures and chemical fertilizers to enhance the soil organic carbon and maintain sustainability in field and horticultural crops.

Unit-1. Nitrogen Fixing Biofertilizers

Unit-2. Phosphate Solubilizing Biofertilizers

Unit-3. Phosphate Mobilizing Biofertilizers - VAM

Unit-4. Biofertilizers for Zinc and Silicate Solubilization and Plant Growth Promoting

బి.ఎస్స్

మూడవ సంవత్సరం

ఆగవ సెమిస్టర్

వృక్షశాస్త్రం డిసిప్లిన్ స్పెసిఫిక్ ఎలక్టివ్ కోర్సు-సి వృక్షవ్యాధుల నిర్వహణ

"మనం నాగరికత నమకూర్చిన వస్తుగత ప్రయోజనాలైన వదులుకోవచ్చునేమో గానీ, నర్వోత్కృష్ణమైన విద్య అందించే ఫలాలను నంపూర్ణంగా అనుభవించే అవకాశాలను, హక్కును మాత్రం కోల్పోకూడదు. ఎందుకంటే విద్యను మించిన వస్తుగత ప్రయోజనమేదీ లేదు."

-డా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్

పరిష్పుత ప్రచురణ పాఠ్య బ్రహాళిక బృందం (సి.బి.సి.ఎస్)

సంపాదకులు ఆచార్య బి.ఎన్.రెడ్డి

సహనంపాదకులు డా1 రావ రాంచంద్రారెడ్డి పై.కుమార్

రచయితలు ఆవార్య ఎ.నాగమడి ఆవార్య పి.నాగరాజురావు డా: ఎ.సవితారాడి డా: ఎ.హిందుమతి డా: పిహెచ్.రామరాజు డా: కె.నరోజివీ చక్రవర్తి

కవర్ డిజైవ్ జి.వెంకటస్వామి

డా బి.ఆర్.అంబేద్కర్ పార్వతిక విశ్వవిద్యాలయం, హైదరాబాద్ - 500 033.

పిలిపిఎస్ ప్రకారం ప్రచురణ - 2020

కాపీరైట్ 2020; డాక్ట్ బి.ఆర్.ఆంబేద్కర్ సార్వతిక విశ్వవిద్యాలయం అన్ని హక్కులూ విశ్వవిద్యాలయానివి. ఈ పుష్టకంలోని ఏ బాగమైనా ఉపయోగించదలచుకుంటే ఎళ్ళే విద్యాలయం నుండి రాతపూర్వకంగా అనుమతి పొందాలి. ఈ పాఠాలు సార్వతిక విశ్వవిద్యాలయం పాక్య సమాళికలో ఒక భాగం.

ఇకర వివరాలకు: డైరెక్టర్ (అకడమిక్), డాం బి.ఆర్.అంబేద్కర్ సార్వతిక విశ్వవిద్యాలయం. ప్రాంతి మార్గం, జాబ్లిహిల్స్, హైదరాలాద్ - 500 033కు రాయండి

ఈ పుష్టకం డాం బి.ఆర్.అంటేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం తరవున రిజమ్హాల్ చేత ముద్రించబడింది.

Lr. No. Job No.216/DEBRAOU/DMP/PTC/F No.187/2020-21/Dated 26-09-2020, No of cupies 1000

Printed at M/2 Sri Kenskelings Frinters, Upwel, and Hydrobed,

BS613BOTDSE(C)-T

బి.ఎస్స్.

మూడవ సంవత్సరం సెమిస్టర్ - vī

వృక్షశాస్త్రం

డిసిప్లిన్ స్పెసిఫిక్ ఎలక్టివ్ కోర్సు-సి

వృక్షవ్యాధుల నిర్వహణ

డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయం హైదరాబాద్

విషయ సూచిక

ಖಂಡಂ/ಭಾಗಂ	e040	
ఖండం-I: పం	භ්වා වෙල් ද	1sta
ఖాగం-1:	టలను ఆశించే ముఖ్యమైన తెగుళ్ళు	
బాగం-2-	နှစ်ဝုတ် ဘုရားမှာ-I	1
27ºKo-2.	200G 2 2 000-11	23
Ψ 110-3:	బాక్టీరియా, వైరస్, మైకోప్లాస్మా వ్యాధులు	45
ఖండం-Π: ప	ంట మొక్కలను ఆశించే ముఖ్యమైన చీడపీడలు మరియు అవృత పరావృణివ	ධාණු <i>ද</i> න
	ప్రత్తి (గాసిపిఎం Sps) చీడలు	
భాగం-5:	వరి, నిల్వధాన్యాలపై క్రిమి తెగుళ్లు	75
భాగం-6:	పుష్పించే మొక్కల వల్ల కలిగే వ్యాధులు	83
బండం-III: వె	_{యక్కలను} ఆశించే చీడపీడల నిర్వహణ	
భాగం-7:	తెగుళ్ళ నిర్వహణ పద్ధతుల యొక్క భావాలు మరియు మాత్రాలు	95
భాగం-8:	సాంస్కృతిక, భౌతిక, యాంత్రిక పద్ధతులు	
భాగం-9:	రసాయన పద్ధతులు	110
7 77		
Ko-TV: 5	ర్యావరణయుత చీడపీడల నిర్వహణ	
THE RESERVE THE PARTY OF THE PA	44900000	125
g-110-10.	మొక్కల చీడవురుగులు మరియు వ్యాధుల నిర్వహ ణలో	136
10.	జన్యపరివర్తిన నాంకతకం ఇంటిగ్రేబెడ్ పెస్ట్ మేనేజ్మెంట్ (IPM)	151
27ho-12:	applies - 8	-
	- XX	103
మాదిరి పరి	g රුණුවා	

వృక్షశాస్త్రం డిగ్రీ కోర్సు సిలబస్సు కొత్త సిబిఎస్సి ప్రకారం, నిపుణుల సిఫార్బుల మేరకు రూపొందించాం. పాఠ్యాంశాలకు అన్ని విశ్వవిద్యాయాల సిబిఎస్సి పాఠ్యప్రణాళికకు సమానంగా రూపకల్పన చేయడం దీని ముఖ్య ఉద్దేశం. పోటీ పరీక్షలకు అనుగుణంగా కొన్ని పాఠ్యాంశాలను సూచన మేరకు చేర్చాం.

ఈ పున్లకం డా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయంలో బి.ఎస్స్. తృతీయ సంవత్సరం ఆరవ సెమిస్టర్ వృక్షశాస్త్రం విషయాన్ని విశదీకరిస్తుంది. మూడు సంవత్సరాల డిగ్రీ కోర్పులో తృతీయ సంవత్సరం ఆరవ సెమిస్టర్కు సంబంధించిన వృక్షవ్యాధుల నిర్వహణకు సంబంధించిన విషయాలను ఈ పుస్తకం తెలుపుతుంది. సిలబస్/ పాఠ్యాంశాల మలభతరానికి నాలుగు ఖండాలుగా (ప్రతి ఖండంలో మూడు భాగాలు) విభజించాం. ప్రతి ఖండం ప్రత్యేక అంశాలను తెలుపుతుంది. ప్రతిభాగం నిపుణులచే రూపొందించబడి విద్యార్ధి సులభంగా చదవడానికి, అవగాహనకు తోడ్పడుతుంది. ప్రతిభాగం విషయ క్రమంతో ప్రారంభమై లక్ష్యాన్ని తెలుపుతూ, పాఠం చివర సారాంశం, అవగాహన ప్రశ్నలకు జవాబులు, చివరగా విద్యార్థి జ్ఞానాన్ని పరీక్షించుటకు నమూనా ప్రశ్నలను చేర్చాం.

వృక్షవ్యాధుల నిర్వహణను వివరించడమే ఈ పుస్తకం ఉద్దేశం. ఖండం-Iలో పంటలను ఆశించే ముఖ్యమైన తెగుళ్ళను వివరించాం. ఖండం-IIలో పంట మొక్కలను ఆశించే చీడపీడలు మరియు ఆవృత పరాన్నజీవ మొక్కల గురించి వివరించాం. ఖండం-IIIలో మొక్కలను ఆశించే చీడపీడల నిర్వహణను తెలిపాం. ఖండం-IVలో పర్యావరణయుత చీడపీడల నిర్వహణను పొందుపరిచాం.

వృక్షవ్యాధుల నిర్వహణ అనే ఈ కోర్బును ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రధాన కారణం వ్యవసాయంలోని ఆధునిక పద్ధతులను, పంటలకు వచ్చే వ్యాధులను తెలుసుకొని వాటి నిర్మూలనకు కావలసిన చర్యలను పాటించగలరని ఆశిస్తున్నాం.

నిపుణుల సలహాలతో అనేక జాగ్రత్తలతో విషయాలను వివరించాం. విద్యార్థులకు నులభ అవగాహనకు విషయం, ఉపవిషయం అంశాలను చేర్చాం.

ఈ పుస్తకం పట్ల విమర్శనాత్మకమైన సూచనలను ఆహ్వానిస్తున్నాం. పరిష్కృత ప్రచురణలో ఆ సూచనలకు తగిన స్థానం కల్పిస్తాం.